

Dnr: 12-2014 BTK

Länsstyrelsen i Skåne Län
Miljöavdelningen

205 15 MALMÖ

BT Kemi Efterbehandling Lägesrapport för år 2014

Bidrag till åtgärder för avhjälpande av föroreningskador avseende f.d. BT Kemi-området i Teckomatorp, Svalövs kommun

Sammanfattning

BT Kemi Efterbehandling har sedan den 1 juli 2011 varit inne i Etapp 1 av arbetena på det södra området. Detta skede inleder arbetet med efterbehandlingen av det södra området och omfattar inlösen av fastigheter, rivning av byggnader, ytterligare provtagning samt fördjupad utredning.

Statliga bidrag om sammanlagt 33 miljoner kronor har tilldelats till Svalövs kommun för Etapp 1 fördelat enligt följande: 17 miljoner år 2011, 13 miljoner år 2012 respektive 3 miljoner år 2013. Hela bidraget är därmed beviljat och beräknas täcka projektets kostnader till och med 2014 sånär som på knappt 400 000 kronor.

Tidplanen för Etapp 1 har förlängts och löper nu till och med juni 2015. En kompletterande bidragsansökan för Etapp 1 har därför skickats till Länsstyrelsen 2014-08-29 tillsammans med en reviderad version av den ansökan för Etapp 2 som skickades in i augusti 2013. Beslut om bidrag för resterande delar av Etapp 1 och Etapp 2 förväntas innan årsskiftet.

Under vintern och våren har kompletterande undersökningar genomförts på och runt det södra området. Projektets utredningskonsult har också påbörjat de fördjupade utredningar, som ska leda fram till en uppdatering av huvudstudien för det södra området. Utredningarna har visat sig mer komplicerade än väntat, vilket har lett till att tidplanen har fått förlängas.

Under det gångna året har även processen med att ta fram en detaljplan för det södra området inletts och frågan om den framtida hanteringen av dräneringsvattnet på det norra området har aktualiserats. Detta då NSVA har meddelat att de snarast möjligt önskar sluta ta emot vattnet. Projektet har dock ännu inte bestämt sig för hur man ska lösa frågan.

Tidigare redovisningar

Länsstyrelsen i Skåne län har vidarefördelat statliga bidrag om sammanlagt 33 miljoner kronor för Etapp 1. För besluten gäller att en ekonomisk redovisning ska lämnas varje kvartal inom en månad efter utgången av kvartalet. Vidare ska en lägesrapportering ske varje år senast den 1 oktober inför revidering av det regionala programmet för efterbehandling av länets förorenade områden.

Sedan föregående lägesrapport, daterad 2013-09-27, har fyra kvartalsredovisningar lämnats in, daterade 2014-10-31, 2014-01-31, 2014-04-23 respektive 2014-07-09. Hänvisning sker till dessa rapporter i fråga om detaljer rörande projektets ekonomi och verksamhet.

Översikt över utförda arbeten under perioden

Inlösen av fastigheter

Resterande arbete med inlösen av fastigheter avslutades i huvudsak under det fjärde kvartalet 2013. Det som återstår att reglera är eventuell ytterligare ersättning till den tidigare ägaren till en av hobbyverkstäderna.

Rivning av byggnader

Betongplattorna från de tidigare byggnaderna finns fortfarande kvar på det södra området. Dessa ingår i rivningslovet för byggnaderna men det beslöts senare att de inte skulle vara en del av entreprenaden. Eftersom projektledningen inte har för avsikt att riva plattorna inom en snar framtid har man begärt ett interimistiskt slutbesked för rivningen. Ärendet är under handläggning hos bygglovsavdelningen på Svalövs kommun.

Dräneringsvattnet

NSVA har meddelat att de vill att pumpningen av dräneringsvattnet från det norra området till deras reningsverk i Landskrona upphör. Länsstyrelsen och projektledningen har under perioden diskuterat lösningar för hanteringen av dräneringsvattnet. En lösning är att anordna någon slags lokal behandling på eller i anslutning till BT Kemi-området. Detta skulle sannolikt kräva en inte obetydlig investering och skulle även ta relativt lång tid att få till stånd.

En annan lösning skulle kunna vara att sluta pumpa dräneringsvattnet och låta vattnet färdas naturligt genom marken till Braån. För att utreda om detta är möjligt fick Ramböll i början av året i uppdrag att ta fram en uppdaterad riskbedömning specifikt för Braån som underlag för diskussionen. Då denna visat sig vara betydligt mer komplicerad än väntat levererades slutversionen av rapporten först den 26 september. Diskussionen kommer att fortsättas under det kommande året.

Kompletterande provtagningar

Under det gångna året har kompletterande provtagningar genomförts i två omgångar. Dessa har omfattat provtagning av såväl jord som grundvatten i jord och grundvatten i berg. Även ytvatten- samt spill- och dagvattenprovtagning har genomförts.

Resultaten bekräftar i stort den tidigare bilden av föroreningssituationen. En mindre förorening har hittats på andra sidan Bangatan, söder om området. Kompletterande provtagning bekräftade att det rörde sig om en lokal förorening, snarare än en spridning från området. I övrigt finns inga tecken på spridning söder- eller österut. Mot nordväst har dock en möjlig plym hittats i grundvattenet både i jord och i berg. Söder om denna löper spill- och dagvattenledningar, som tros vara dränerande. Inga föroreningar har hittats på andra sidan dessa ledningar.

Inga bevis har hittats som stöder hypotesen att ledningsgravarna skulle vara viktiga spridningsvägar. Däremot har föroreningshalter hittats i spill- och dagvattenledningarna som leder ut från området. Filmning av ledningar inne på området har också visat på flera möjliga inläckage av vatten till ledningarna. Detta indikerar att de tillfälliga föroreningstoppar man tidigare observerat i Braån kan bero på spridning via ledningarna.

Uppdatering av huvudstudien

Under våren inleddes arbetet med den första delrapporten i uppdateringen av huvudstudien för det södra området, Riskbedömning avseende Braån. Denna samt delrapporten om geologi och hydrologi levererades som granskningshandlingar i början av sommaren och har levererats som slutversioner i slutet av september. Delrapporten om föroreningssituationen levererades som granskningshandling den 19 september.

Arbetet med framför allt riskbedömningen har visat sig betydligt mer komplicerat än förväntat. Detta har lett till en förlängning av tidplanen för projektet samt en utökning av budgeten. Resultaten av alla tre delrapporter presenterades för Länsstyrelsen på samrådsmöte 2014-08-29.

Detaljplanen

Projektets konsult Tengbom tog under våren fram en programhandling, som godkändes av kommunens samhällsbyggnadsutskott 2014-09-16. Programsamråd planeras genomföras i mitten av november.

Betongprojektet

Under våren har slutrapporten presenterats för deltagarna i betongprojektet. Resultaten av undersökningarna visade att den halt föroreningar som detekterades varierade betydligt beroende på provtagningsmetod. Analyser av torrsubstans betong gav ett väsentligt lägre värde än ett laktest. Detta visar på att betongen lakar ut mycket föroreningar och resultaten är viktiga för

BT Kemi i det fortsatta arbetet kring åtgärder av det södra området. Det kunde även noteras att ämnena tycktes lakas ut ur betongen relativt snabbt.

Information

Under det gångna året har projektledningen anordnat två informationsmöten för allmänheten i Teckomatorp, 2013-10-02 och 2014-05-27. Man har även anordnat öppet hus i utställningen i samband med julskyltningen i Teckomatorp.

Projektet tar fortsatt emot studiebesök från såväl skolor och universitet som föreningar och andra intressenter. Projektledare Eva Sköld har också hållit en föreläsning om projektet på utbildningen för lantmätare på Lunds Tekniska Högskola.

Projektets utställning har flyttats till nya lokaler i Torgskolan, i Teckomatorp. Detta dels för att lämna plats åt andra aktiviteter i de gamla lokalerna, dels för att kunna minska lokalkostnaderna. I samband med flytten installerades även ny presentationsutrustning. En större översyn av utställningen planeras, men kommer sannolikt inte hinna genomföras förrän tidigast våren 2015.

Projektorganisation

Kristina Jeppsson återgick i oktober 2013 till sin tjänst som biträdande projektledare, varför Zara Isaksson har lämnat projektet. Kristina Jeppsson kommer även att vara tjänstledig för studier under hösten 2014, varför Filip Nilsson anställts som vikarierande biträdande projektledare från den 8 september och till och med januari 2015.

Projektorganisationen har under perioden 2013-12-04 – 2014-06-30 utökats i form av projektassistent Bo Nylander. Även under hösten har man valt att förstärka organisationen genom att timanställa Helena Heintz som administrativ assistent. Projektet har även anställt Peter Englov som rådgivare. Han kommer att komplettera och delvis ersätta Lars Bevmo, som dock kommer att finnas kvar som extra resurs och rådgivare i projektet.

Tidplan

Tidplanen har förändrats sedan senaste lägesrapporten. Detta på grund av att den fördjupade utredningen visat sig vara mer komplicerad än väntat. Sammantaget har Etapp 1 förlängts med ytterligare ett år jämfört med föregående lägesrapport.

Den övergripande tidplanen är nu enligt följande:

Etapp 1: 1 juli 2011 till 30 juni 2015

Etapp 2: 1 juli 2015 till 30 juni 2017

Etapp 3: 1 juli 2017 till någon gång under 2019

Bidragsansökan

På grund av förändringen i tidplan har Länsstyrelsen och Naturvårdsverket efterfrågat en reviderad version av ansökan för Etapp 2 med aktuell tidplan. Förlängningen av Etapp 1 har även lett till en kostnadsökning för den innevarande etappen, för vilken projektet tagit fram en kompletterande ansökan. Båda ansökningarna skickades till Länsstyrelsen 2014-08-29, som i sin tur skickade ansökan till Naturvårdsverket 2014-09-12. Enligt besked från myndigheterna kan ett beslut om bidrag för resterande delar av Etapp 1 och Etapp 2 förväntas innan årsskiftet.

Planerade arbeten

Kompletterande provtagningar

Om den pågående utredningen av föroreningsituationen visar att ytterligare kompletterande provtagning behövs, kommer denna huvudsakligen att förläggas till hösten 2014. En eventuell provtagningsplan ska i så fall vara klar senast under oktober månad för att provtagningen ska kunna genomföras innan årsskiftet.

Uppdatering av huvudstudien

Under resten av Etapp 1 kommer fokus huvudsakligen att ligga på uppdateringen av huvudstudien för det södra området. Utöver de delrapporter som redan levererats omfattar arbetet en övergripande riskbedömning, en åtgärdsutredning samt en riskvärdering. Samtliga delrapporter kommer därefter att föras samman till en samlad huvudstudie.

Planering av massupplag

Inför saneringen av det norra området skapade projektet ett massupplag där man kunde ta emot rena jordmassor. Dessa samlades in under flera år och visade sig vara till stor nytta vid återställningen av området och anläggandet av det nya naturområdet, Vallarna.

För att på liknande sätt kunna ta emot massor, som blir tillgängliga från andra projekt, planeras ett massupplag att anläggas även inför saneringen av det södra området. För detta krävs en utredning av placering samt anmälan till tillsynsmyndigheten. Det krävs också att man genomför en upphandling av skötseln av upplaget. Detta planeras genomföras under det kommande året, under förutsättning att bidrag beviljas för skötseln.

Svalöv, dag som ovan

Fredrik Löfqvist
Projektchef

Eva Sköld
Projektledare